

Undersøgelse af kostvaner på tekniske skoler

Formål:

At udvikle et spørgeskema til at undersøge tekniske skoleelevers kostvaner fra kl. 6-16

Målgruppe:

Folk, der arbejder med sundhedsfremmetiltag på tekniske skoler eller andre gymnasiale uddannelser

Beskrivelse af projektet:

I mange år har der været meget fokus på de mindre børns kostvaner og ikke så meget på de unge eller hvad der sker med kostvanerne i ungdomsårene. Der er nationale undersøgelser, der undersøger de forskellige aldersgruppers kostvaner, hvor fokus ofte har været på de mindre børn f.eks. med deres sukkerindtag og ikke de unge.

De nationale kostundersøgelser viser, at jo ældre børnene bliver, jo større er risikoen for at de springer måltiderne over – dette gælder for både morgenmad, frokost og aftensmad. Derudover er f.eks. indtaget af pizza blandt de 15-18 årige fordoblet fra 1995 til 2000-2004 (Fagt S). De unge spiser generelt mere usundt - mere fastfood og mindre frugt og grønt.

For tiden er der meget fokus på de tekniske skoler, og at eleverne her har dårligere sundhedsvaner end eleverne fra de andre ungdomsuddannelser. Derfor er det nærliggende at starte undersøgelsen der.

Vi vil udvikle et simpelt spørgeskema til at undersøge kostvaner i skoletiden samt faktorer af betydning for kostvanerne hos elever på tekniske skoler. Dette vil vi teste i et pilotprojekt og derefter lave en lille undersøgelse på en teknisk skole. Denne metode skal medvirke til at kvalificere de indsatser, der fremover laves over for de unge på tekniske skoler. Resultatet herfra formidler vi via en artikel eller lignende.

Udviklingsarbejdet overordnede formål er at udvikle et spørgeskema til at undersøge tekniske skoleelevers kostvaner fra kl. 6-16.

Metode/fremgangsmåde:

Litteraturstudie om udviklede spørgeskema for unge og om kostvaner.

Udformning af spørgeskema ud fra resultatet af litteraturstudiet og litteratur om spørgeskemametodik (Münster 2007, Hansen & Andersen 2009, Olsen 2006, Olsen 2005, Bryman 2004).

Validering af spørgeskemaet via et pilotprojekt med efterfølgende interview med eleverne efter de har udfyldt skemaet for at eliminere eventuelle misforståelser. Til valideringen udformes spørgsmål til interviewguide for en vurdering af om spørgeskemaets konstruktion og spørgsmålenes formulering giver svar på det, der spørges om.

Undersøgelse af kostvanerne på en teknisk skole ved hjælp af det færdigudviklede spørgeskema og efterfølgende formidling af resultaterne via en artikel eller lignende.

Dataindsamling

Spørgeskemaerne vil blive uddelt og testet på udvalgte tekniske skoler i Midtjylland. Interviewene bliver foretaget af to medarbejdere og/eller studerende. Der vil være en, der stiller spørgsmål, den anden observerer og noterer. De unge findes via kontakter til diverse tekniske skoler i Midtjylland.

Analysemetode

Litteraturstudiet analyseres ifølge matrixmetoden (Garrard 2007) med sigte på at give faglige indspil som grundlag for udformning af spørgeskema. Interviewene sammenholdes med spørgeskemaet til kritisk vurdering af skemaets udformning og spørgsmålenes specificitet og reliabilitet (Münster 2007, Hansen & Andersen 2009, Olsen 2006, Olsen 2005, Bryman 2004).

Etik

Undervejs i processen vil der kunne opstå etiske dilemmaer grundet sensitive data knyttet til kost. Disse vil vi forholde os til ved at sikre deltagernes anonymitet i behandlingen af besvarelserne og sikre at tavshedspligten overholdes i forhold til oplysninger der fremkommer under fokusgruppeinterviewene, samt at deltagelsen er frivillig. Vi vil træffe yderligere nødvendige forholdsregler i tilfælde af andre personfølsomme data.

Projektets resultater:

Et spørgeskema til brug af de tekniske skoler hvis de skal lave et sundhedsfremmetiltag der involverer kost. Målgruppen for dette projekt er folk, der arbejder med sundhedsfremmetiltag på tekniske skoler eller andre gymnasiale uddannelser. Der udfærdiges et spørgeskema og en artikel eller lignende, der offentliggøres via KOSMOS hjemmeside og eventuelt andre medier. Spørgeskemaet kan efterfølgende anvendes af skolerne selv eller KOSMOS til at undersøge kostvanerne hos eleverne på tekniske skoler eller andre ungdomsuddannelser og derudfra finde mulige indsatsområder. Spørgeskemaet kan også anvendes til en landsdækkende undersøgelse af kostvaner blandt unge på tekniske skoler.

Projektansvarlig:

Marianne Zangenberg Lynggaard, VIA University College, telefon: +45 87 55 26 13, email: marz@viauc.dk
Projektet er forankret i KOSMOS og er et monoprofessionelt arbejde med medarbejdere fra VIA UC Ernæring og Sundhedsuddannelsen.

Deltagere:

Søren Lavrsen, Charlotte Peersen

Dokumentation/formidlingsform:

Et spørgeskema samt en artikel eller lignende

Start- og sluttidspunkt:

Vinter 2010 - sommer 2011

Tidsplan

Dec. 2010 – jan. 2011:	Litteraturstudie om unges kostvaner og spørgeskemaundersøgelser om kostvaner
Jan. – feb. 2011:	Lave 1.udkast til spørgeskemaet, tage kontakt til tekniske skoler
Februar 2011:	Pilotteste spørgeskema og justere det derudfra
Marts 2011:	Udsende spørgeskema som en test til en teknisk skole, indsamle og behandle data
April 2011:	Indsamle og behandle data
Maj 2011:	Behandle data og udarbejde artikel eller lignende
Juni 2011:	Offentliggøre artikel eller lignende for at formidle resultat af spørgeskema test

12 Referencer

- Fagt S. Unge spiser for lidt frugt og grønt. Fødevarerinstitutionen, Danmarks Tekniske Universitet
- Fagt S. Udvikling i uregelmæssige måltider og indtag af fastfood blandt børn og unge. Fødevarerinstitutionen, Danmarks Tekniske Universitet
- Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Region Hovedstaden (2009). Sund livsstil - Hvad skaber forandring? Udredningsopgave for Fødevarerministeriet
- Forbrugerrådet (2010). Unge om deres spisevaner og interesse for madlavning. Forbrugerrådet
- Münster K (2007). Spørgeskemaundersøgelser. I: S. Vallgård & L. Koch (red.). *Forsknings-metoder i folkesundhedsvidenskab* (3. udg., s. 237-256). København: Munksgaard Danmark
- Hansen EJ & Andersen BH (2009). *Et sociologisk værktøj. Introduktion til den kvantitative metode* 2. udg. s.100-158. København: Hans Reitzels Forlag
- Olsen H (2006). *Guide til gode spørgeskemaer*. København: Socialforskningsinstitutionen. Findes på følgende link: www.sfi.dk/graphics/SFI/Pdf/Rapporter/2006/0611_Guide_til_gode_Spoergeskemaer.pdf
- Olsen H (2005). *Fra spørgsmål til svar. Konstruktion og kvalitetssikring af spørgeskemadata*. Kap. 2 og 3. København: Akademisk Forlag
- Bryman A (2004). *Social Research Methods* 2nd ed. Chap 5, 6, 7, 9 and 11. Oxford: Oxford University Press
- Garrard J (2007). *Health sciences literature review made easy: the matrix method* 2nd ed. London: Jones and Bartletts Publishers

MZL,UPE/16.12.10